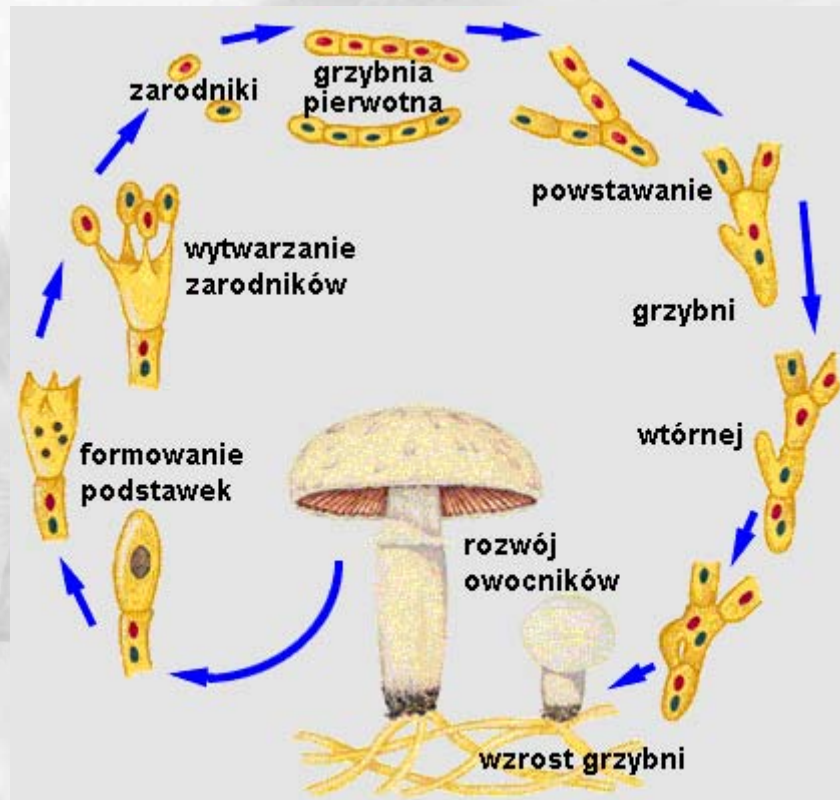

Rozmnażanie grzybów

To co zwykle nazywamy grzybem, jest w rzeczywistości tylko widoczną częścią organizmu grzyba, owocnikiem, którego zadaniem jest produkcja zarodników, służących do rozmnażania. Pozostała, niewidoczna część organizmu znajduje się pod ziemią, ewentualnie w ściółce, w spróchniałym drewnie, w korze drzew i krzewów, pod korą, w różnych rozkładających się substancjach organicznych, a nawet w owocnikach innych gatunków grzybów.

Istnieją dwa sposoby rozmnażania się grzybów: płciowy i bezpłciowy. Większość grzybów może rozmnażać się oboma sposobami.

rys. Cykl rozwojowy grzybów na przykładzie podstawczaków.

Rozmnażanie płciowe

Zróżnicowane płciowo, rozsiane zarodniki kiełkują w sprzyjających warunkach. Komórka za komórką powstaje ich szereg - strzępka grzyba (*hyphae*). W wyniku dalszych podziałów i rozgałęziania się ze strzępki tworzy się tak zwana grzybnia pierwotna. Jest ona jednopłciowa i nie jest ona zdolna do wytworzenia owocników.

Kiedy spotkają się dwie zróżnicowane płciowo grzybnie pierwotne tego samego gatunku, łączą się końcami strzępek. Z połączenia się dwóch komórek powstaje jedna, zawierająca dwa jądra zróżnicowane płciowo. Powstaje grzybnia wtórna, dwujądrowa, która w optymalnych warunkach, to znaczy przy odpowiedniej temperaturze, wilgotności i dostatecznej ilości pokarmu, po pewnym czasie jest w stanie wytworzyć owocniki.

W pobliżu powierzchni podłoża (np. gleby) tworzą się zbite kłębki strzępek szybko się powiększające. Gdy tylko kuliste do półkulistych utworzy pokażą się w świetle dziennym, rozwijają się w charakterystyczne dla danego gatunku owocniki.

Owocniki powstają na krótki okres produkcji zarodników potrzebnych do zachowania gatunku. Częścią owocnika jest hymenofor (np. blaszkowaty, rurkowaty, gładki, kolczasty), na którym tworzy

się warstwa rodzajowa (hymenium). Hymenium składa się z palisadowo ustawionych mniej więcej ściśle przylegających do siebie płodnych komórek wytwarzających zarodniki. U podstawczaków (*Basidiomycetes*) są to podstawki (*basidia, basidium*), u workowców (*Ascomycetes*) - worki (*ascus, asci*).

Podstawka to krótka, butelkowata, końcowa komórka, na której szczycie powstają zarodniki, najczęściej cztery lub wielokrotność czterech. Worek jest organem rozmnażania, w którego wnętrzu powstaje przeważnie osiem zarodników.

Jeden owocnik wytwarza miliardy zarodników, które po dojrzeniu są uwalniane i rozsiewane różnymi sposobami. Koło się zamyka i cały cykl powtarza się.

Rozmnażanie bezpłciowe

Przy takim rozmnażaniu nie dochodzi do połączenia się jąder. Tym sposobem może rozmnażać się wiele grzybów, ale tylko nieliczne grzyby wielkoowocnikowe. Końce specjalnie zbudowanych rozgałęzień strzępek przewężają się, oddzielając elementy rozprzestrzeniania gatunku, tak zwane zarodniki konidialne (konidia). Może z nich powstać nowa grzybnia.

PSILOSOPHY.info